

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ulica št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 3.

LJUBLJANA, januarja 1936.

Leto II.

Splošno umikanje italijanskih čet na severu

Strah pred napadom Rasa Deste

Sumljivo premikanje italijanskih in egiptskih čet na libijski meji
Ameriška nevtralnost formulirana

Angleško-ameriška petrol. posvetovanja

London, 3. jan. Agencija Stefani sporoča: Lord Lotien je snoči odpotoval v USA. Nekateri krogi mislijo, da se bo on z Rooseveltom razgovarjal o prepovedi izvoza petroleja v Italijo.

Angleško-egiptska napetost

London, 3. jan. n. Odgovor, ki ga je 30. dec. l. l. poslal novi angleški zunanji minister Eden na zahtevo združene egiptске nacionalne fronte (Wafd) z dne 12. dec. l. l., poudarja med drugim, da se angleški kabinet z veliko pozornostjo in naklonjenostjo peča z egiptskim problemom, ker ne želi, da bi v tem pogledu nastopila kaka nova napetost. V tukajšnjih krogih pričakujejo, da bo Eden v kratkem ponovno pomiril razgrete egiptске duhove z novim odgovorom. Verjetno je, da bo prišlo še v tem mesecu v Kairu do odločilnih pogajanj, ki se bodo nadaljevala še v Londonu, če bodo v Kairu uspešna. Do podpisa nove angleško-egiptske pogodbe, ki naj definitivno uredi vsa viseča vprašanja in ki ji bo za osnovo služil Hendersonov načrt iz l. 1930., bo prišlo najbrž še tekom tega meseca v London. Dasi je Eden močno zaposlen s pogajanjmi, ki so v neposredni zvezi z italijansko-abisinskim sporom, bo prav gotovo že te dni tudi egiptsko zadevo vzel resno v roke, saj je z rešitvijo tega vprašanja v nemali meri zvezan njegov osebni prestiž.

Gibanje čet na egiptsko-libijski meji

London, 3. januarja. Reuterjev poročevalec poroča danes iz Soluma ob egiptsko-libijski meji o velikih vojaških pripravah na italijanski kakor na egiptski strani. Na krovih italijanskih vojašnic in trdnjav je videti straže, ki z vso pozornostjo motre dogodke na egiptskem ozemlju. Na egiptski strani pa neprestano krožijo v manjših oddelkih posebne skupine vojakov na velblodih. Italijani so utrdili svoje položaje z gostimi žičnimi ovirami. Kakor hitro njih straže zazapijo količkaj sumljivo gibanje na egiptski strani, se njihova letala takoj spuste v zrak, da zasledujejo gibanje egiptskih čet.

London, 3. jan. Reuter sporoča iz Addis-Abebe: Italijanske predstraže so se umikale jugovzhodno, južno in jugozapadno od Makale, ker jim grozijo čete rasa Mulugete, ki koraka proti Makali od jugovzhoda. Ko se potrjujejo te vesti, se v Addis Abebi podčrtava, da rasa Mulugeta poveljuje elitnim četam abesinske armade. Reuterjev dopisnik nadalje izve, da cesarjev brat Fitoare tudi vodi 12.000 vojakov, da ojači čete rasa Mulugete. V Addis-Abebi so mobilizirani vsi moški, ki so sposobni na nositi orožje. Kdor pa izostane, se mora opravičiti pri svojem poveljstvu. Isto velja za pokrajini Harar in Ogaden.

Pri Makali je bilo v torek sestreljeno neko italijansko letalo s streli iz pušk. Uradno poročilo pravi, da sta ob tej priliki našla smrt oba pilota. Prav tako se sporoča iz Dessije, da je včeraj dvoje italijanskih letal letelo zelo nizko nad vasjo Kepti v pokrajini Volkaita. Streljali sta iz strojnice na prebivalstvo, ki je tudi streljalo nanju iz pušk. Na ta način so zbili na tla eno letalo. Vsi štirje možje posadke v letalu so bili mrtvi pri padcu letala.

Na južni fronti je delavnost slaba. Dež in slabo vreme preprečuje leta premikanje čet. Premikanje je nemogoče tankom in italijanskim blindiranim avtomobilom, s katerimi Italijani ščitijo napredovanje čet. Italijansko poveljstvo se čedalje bolj boji napada rasa Deste, ki napada z boka in sedaj operira v okolici Dola. Italijani so koncentrirali mnogo čet na levem krilu in to na račun desnega krila in centra. Štiri italijanska letala so včeraj hudo bombardirala Dagabur. Toda ljudskih žrtev ni bilo. Italijansko poročilo pravi, da mnoge bombe niso eksplodirale.

Švedski Rdeči križ grozi z ostrim nastopom

Stockholm, 3. jan. AA. Ravnateljstvo švedskega rdečega križa se je včeraj popoldne sestalo v palači princa Karla, ki je tudi imel velik govor. Kakor javlja Tidnigars tiskovni urad je princ rekel: »Švedski narod, ki je to ambulantno daroval v korist italijanskih in abesinskih žrtev izraža ob tej priliki čuvstva svojega nezadovoljstva.«

Zadnje vesti javljajo, da ni osebe ambulate pretrpelo mnogo izgub, toda to ne zmanjšuje odgovornosti napadalca. Ravnateljstvo je sklenilo, da bo zahtevalo mednarodno anketo, obenem pa bo znova izpopolnilo osebo švedske ambulate, katero so bombardirali Italijani.

Zgražanje v Parizu

Pariz, 3. januarja. r. Velik del pariškega tiska se še vedno peča z bombardiranjem poljske bolnice švedskega Rdečega križa pri Dolu. Nekateri desničarski listi mislijo, da se ta slučaj zavestno in namenoma povečuje, da bi tako služil kot politično orožje proti Italiji.

Zmerni »Echo de Paris« piše med drugim: Odveč bi bilo trditi, da za Italijane ne bi bilo nobenega opravičila in da bi zaslužili obsodbo vsega sveta, če so oni namenoma in zavestno bombardirali bolnišnico.

Glavni organ socialistične stran-

ke pa piše med drugim, da ne igra bistveno vloge vprašanje, ali je na švedsko bolnico bilo vrženih več ali manj bomb in ali je točno število žrtev, ki je bilo med prijaviteljeno. List pri tem samo ugotavlja, da je bila prekršena nastavejša in najsvetejša mednarodna pogodba, in dodaja, da se je vse to še poslabšalo zaradi načina, kako so Italijani uradno priznali bombardiranja švedske bolnice. List apelira na zavest prostovolnega sveta in na zavest prosvetljenega sveta in so bile vržene na bolnico pri Dolu imele zasluženi odmev tako v Ženevi kakor tudi v Washingtonu.

Rim priznava

Rim, 3. jan. Agencija Stefani poroča: Državni podtahnik je včeraj povabil k sebi švedskega ministra in mu sporočil te rezultate preiskave v vprašanju bombardiranja pri Dolu, zaradi katerega je bil ranjen ravnatelj sekcije švedskega rdečega križa.

Bombardiranje na abesinski fronti v Somaliji je bilo zapovedano kot represalija za vse, kar so Abesinci storili proti letnikom in mrtvim Italijanom. Zdi se, da je ena bomba padla blizu male bolnice in ranila ravnatelja te male ambulate g. dra Fritza Hilanderja. Potem ko je izrazil svoje sočuvstvovanje zaradi rane, ki jo je dobil ta zdravnik, je državni podtahnik opozoril švedskega ministra na tendenciozne govorice, ki so v zvezi s tem dejstvom in ki se širijo zato, da bi razdražile švedsko javno mnenje.

Ameriška nevtralnost bo zelo elastična

Washington, 3. januarja. Havas poroča: Senatorji Naye, Clerk in Bono, ki so člani anketnega odbora za trgovino z orožjem, bodo predložili v ponedeljek senatu predlog zakona o nevtralnosti, ki obsega sledeče glavne odredbe:

obvezo, da predsednik razširi prepoved izvoza orožja in vojnega materiala na vse države, ki sodelujejo v vojni brez razlike, če delajo na podlagi mandata DN ali pa so se udeležile vojne zaradi oboroženega odpora enega napadalca proti sankcijam;

Predsednik lahko razširi prepoved izvoza tudi na druge proizvode, kateri bi lahko služili v vojne namene, kakor so petrolej, bombaž in baker;

vsem ameriškim državljanom so prepoveduje, da bi potovali na ladjah, ki so last držav, ki so v vojni, prav tako pa se prepoveduje ameriškim ladjam, da bi plule v vojnih conah.

Po pomoti zaboden oče štirih nepreskrbljenih otročičev

Ptuj, 3. januarja. Gasilska četa pri Sv. Tomažu pri Ormožu je priredila na Novo leto veselico, ki je mirno potekla. Prireditve se je udeležil tudi 27 letni Kramer Martin, poljski delavec iz Rakovcev.

Okrog 22. se je odpravljala s tovaršma proti domu, katera sta šla še prej pogledat v sosednjo gostilno, kjer je kaj tam, Kramer ju je čakal kar zunaj. Kmalu se mu je približala gruča fantov, ki so se med seboj prepirali. Ko se jim je hotel izogniti za neko hišo, mu je prišel nasproti neki Kukavec Alojz iz Koračic. Ker v temi Kra-

merja ni spoznal in je mislil, da je kdo od fantov, s katerimi je ravno prej sprl, je nič hudega slutečega Kramerja zabodel z nožem v levo stran prsi nad srcem.

Hudo ranjen je naredil še nekaj korakov ter zaklical na pomoč, nakar se je zgrudil na tla. Prihiti so mu takoj na pomoč in ga odnesli v neko hišo, kjer so ga za silo obvezali in takoj poklicali zdravnika. Ima globoke rane in je hudo krvavel. Zato je prav malo upanja, da bo ostal pri življenju.

Kramer je bil prav priden in miren človek. Oženjen je in oče 4 otročičev.

Štorklja se je spuntala

Ljubljana, 3. januarja. Tako lepo bi bilo in zanimivo. Natanko sem vse premislil in si pripravil pero, da bi prav gnilivo popisal. Kaj pa? I, kako je kak življenje željan nov zemljan prikrical o polnoči na Silvestrovo na svet. Naj bi bil fantek ali deklica, za vse sem imel pripravljene gnilive besede in zvestega fotografa, ki bi pomemben dogodek ovekovečil.

Pa vam pride smola vmes. Štorklja se je spuntala in ni to noč v

ljubljski porodnišnici nikomur dala potnega lista za ta svet.

Čeprav je reporter na ta način prikrajšan za ljubko reportažo, mora vendar z najodličnejšim spoštovanjem priznati štorklji, da natančno pozna razmere na našem planetu. Da, da danes ni pametno, siliti na svet. Menda se bliža čas, o katerem pravi narodni pregovor, da »bi še čevlju ne voščil, da dočaka ta čas...«

Dv. v neverjetnih okoliščinah ponesrečena samomora

Celje, 3. januarja.

Ob treh popoldne na novega leta dan so se zbrali pri posestniku Machu v Novi vasi fantje in dekleta ter so v novoletnem razpoloženju malo pregloboko pogledali v kozarce. Knžno so se sprli.

Najbolj vročkrven je bil 24 letni Adolf T., ki se je zaradi ljubosumnosti spoprijel s 19 letnim brivskim

pomočnikom Albertom R. Ta je pa stopil v kuhinjo, pograbil je kuhinjski nož in si ga z vso silo porinil v levo stran prsi. Potem se je pa zgodilo nekaj neverjetnega. Iz samega sočutja nad tekmečem je tudi Adolf T. prijel za nož in si ga zasadil v vrat.

Obema je bilo tako zadoščeno. Adolf se je tako hudo ranil, da je moral v bolnišnico.

Kranjski Janez si ostane zvest

Ljubljana, 3. januarja.

Naj bo kriza taka ali taka, pretepa se in rogovili, da bi ga bil sam abesinski cesar vesel. Nekateri jih pri tem skupijo in je tako poskrbljeno, da gospodom v ljubljanski bolnišnici ni nikoli dolg čas in da jim ne grozi pošast brezposelnosti.

Tako so zadnji čas »prirasli« v bolnišnico: Rudolf Roglič, 21 letni delavec iz Most, ki so ga v Mostah pretepli in obrezali v ognju vinskih duhov.

Zbona Leopold, delavec brez posla in brez stalnega bivališča,

ki je dobil svoj delež na Sv. Petra cesti in so ga morali radi pretresa možganov reševalci prepeljati v bolnišnico, pa

Vidmar Jože, 20 letni delavec iz Bistrice pri Litiji, ki so ga v Dolah pri Litiji vročkrvneži napadli in hudo pretepli po vsem životu.

Hudomušnež, ki je slišal govoriti o teh pretepih, se je za režal, češ: »Živeli — sledeči!« Jaz mu seveda nisem ploskal, ampak sem le spodobno molčal.

Huda avtomobilska nesreča

Trojane, 3. jan.

Blizu Trojan se je danes zgodila avtomobilska nesreča.

Z avtomobilom sta se peljala dva opravkih uradnik Kmetijske družbe v Ljubljani g. Grom in gostilničar na Tržaški cesti v Ljubljani, g. Franc Modrijan. Ko je šofer spremenil prestavo v prvo brzino, je volan odpovedal in avto je zavozil v bližnji brzojavni drog in ga prelomil na šest ali sedem kosov. Avto se je popolnoma razbil. G. Modrijan je dobil le lažje poškodbe na glavi, dočim so g. Groma prenesli v bližnjo Smerkoljevo gostilno, kjer je v hipu, ko to pišemo, še vedno v nezavesti.

Gospodarske vesti

Izdaja pol milijarde državnih bonov. Ne seji ministrskega sveta je bila sprejeta uredba o izdajanju 3 do 12 mesečnih blagajniških bonov v skupnem znesku 500 milijonov dinarjev. Zneski teh bonov se bodo uporabili za kritja letnih dolgov državne blagajne.

Odškodnina za sankcije. Več tedenska pogajanja med našo državo in Anglijo so končno rodila sad. Z Anglijo je bil dosežen sporazum glede povečanja kontingentov za izvoz živine, jaje in slanine. To povečanje izvoza je naša država dobila kot odškodnino za sankcije proti Italiji.

Podobno tečejo tudi že delj časa pogajanja s Francijo, ki pa so ostala doslej brezuspešna.

Iz domače politike

se po poročilu iz Beograda sestane najbrže v kratkem. To domnevajo po avdienci predsednika narodne skupščine Čirića pri kraljevskih namestnikih in pri ministrskem predsedniku dr. Stojačinoviću.

Načrt trgovskega zakonika je predmet pospešene razprave v skupščinskem odboru za proučevanje tega načrta. Proučevanja se nadaljujejo v pospešenem tempu zato, ker žele razpravo v odboru zaključiti še tekom prve polovice tega meseca, da bi bil tedaj zakonik skupaj z drugimi zakoni predložen že na prvi seji plenuma narodne skupščine.

Zakaj je ljubljanski radio prevzela Prosvetna zveza?

Današnja »Politika« ima v zvezi s svojo včerajšnjo notico o prevzemu ljubljanske radio-postaje po Prosvetni zvezi telepodrobnosti »iz dobro informiranega vira«:

»Državna radiofonska emisijska postaja v Ljubljani je bila z dogovorom z dne 2. februarja 1928. predana za 15 let v eksploatacijo Prosvetni zvezi, ki je eksploatacijo vršila vse do 10. julija 1933. Tedaj je bila Prosvetna zveza z odlokom ministrstva notranjih del razpuščena. — Nato je ministrstvo prometa, smatrajoč, da je z razpustitvijo Prosvetne zveze prenehal veljati dogovor, samo prevzelo eksploatacijo postaje in postavilo začasni odbor, ki je prevzel vse instalacije, rezervni ma-

Oglasi v našem listu so poceni in uspešni
Čitajte »Glas naroda«

Opozorilo cenjenim naročnikom!

Današnji številki prilagamo poštne položnice in vliudno prosimo vse cenj. naročnike, da nam nakažejo naročnino za januar in morebitni zaostanek od preje. One cenj. naročnike, ki so z naročnino v zaostanku, prosimo, da zaostalo naročnino poravnajo najkasneje do 10. t. m., sicer jim bomo, žal, prisiljeni list ustaviti.

Naj blagovolijo vsi cenj. naročniki upoštevati, da je naročnina v resnici mlenkostna. Za borih Din 12.— na mesec imate v svoji hiši dnevnik, ki vam prinaša vse važne vesti in vam tudi drugače nudi veliko zanimivega in zabavnega bivanja. V »Glasu naroda« najdete vedno poročila, ki jih v drugih listih ni. Naš list na kratko beleži tudi vse važnejše politične dogodke, za brezpomembne in dolge razprave o politiki in strankarskih stvareh na ne trati prostora. — »Glas naroda« je list slovenskega malega človeka, pravi ljudski list in zastopa interese širokih ljudskih slojev, ki se tako težko borijo za svoj obstanek.

Naročite se na »Glas naroda« širite in podpirajte ga vsi, ki ste iz ljudstva in trpite z ljudstvom.

Uprava »Glasa naroda«

terijal, inventar i. dr. Ker je sedaj ministrstvo notranjih del razveljavilo odlok o razpustitvi Prosvetne zveze, je ministrstvo pošte in telegrafa odločilo, da se radio-postaja po dogovoru takoj preda v nadaljno eksploatacijo Prosvetni zvezi in da se člani začasnega odbora razrešijo dolžnosti. — Prosvetna zveza ni zahtevala od Ministrstva pošte in telegrafa nobene odškodnine za dobo, v kateri ji je bila odvzeta pravica eksploatacije. Po vsem tem je tedaj točno samo to, da je radio-emisijska postaja v Ljubljani bila vedno in je tudi še sedaj državna, Prosvetni zvezi pa je izročena samo v eksploatacijo.

Revanš Aljehin-Euwe preložen

Dunaj, 3. januarja u. Revanš za svetovno mojstrstvo v šahu, ki bi se bil po prvotnemu sporazumu med organizatorji in obema mojstroma, imel vršiti letos v poletju na Semmeringu, bo najbrže šele prihodnjo zimo, ker profesor Euwe ne more zahtevati novega dopusta pred prihodnjim šolskim letom.

Amnestija v Bolgariji

Sofija, 3. januarja b. Nj. Vel. kralj Boris III. je podpisal z ozirom na predstoječe božične praznike ukaz o amnestiji, s katerim se v celoti ali pa delno odpušča nadaljnje »sedenje« 404 obsojencem. Amnestija obsega osebe, ki so bile obsojene od civilnih kakor tudi vojaških sodišč.

Državna razredna loterija

Najcenejša in najzanimivejša igra v razredni loteriji v Jugoslaviji samo pri

Konstantinu L. Lešić - Batliji

BEOGRAD, ZANATSKI DOM

Za Din 160 za celo 31. kolo dobite DELEŽ za igranje na 970 srečk: 30 celih, 140 polovic in 800 četrtink.

PRVO VPLAČILO 70 IN DVAKRAT PO 45 DIN MESEČNO.

Ček, rač. pošt. hran. št. 57.062. Načrt in objasnila brezplačno.

Dogodki doma in po svetu

Danes ti vržejo kost tu, jutri tam Med brezposelnimi in brezdomci

Maribor, 3. jan.

Povsod jih dobiš. Na Glavnem trgu, na vseh važnejših križiščih in shajališčih, pred Borzo dela v Gregorčičevi ulici, v nočnih urah pa po zakotnih beznicah in dalmatinskih kletih. Pri Borzi dela imajo zabeleženih stalno okoli dva in tri tisoč brezposelnih. Število pa je gotovo mnogo višje, ker je mnogo takih, ki ne iščejo dela po borzi. Procentualno ima Maribor z okolico mnogo brezposelnih. Maribor bo skoraj mesto z izrazitim industrijskim obeležjem, seveda tudi z vsemi zlimi posledicami, med katerimi je glavna in neizogibna brezposelnost.

Stroj, ki žre ljudi.

Industrijska podjetja so velike mašine: požirajo zdrave delavske moči in zopet odmetavajo vse, kar ne more stoodstotno zadovoljiti. Fabrika je za mnoge deželane ideal, po katerem hrepene. Na kmetih danes ni denarja. V fabriki se ga dá zaslužiti. Sicer bolj malo, denar pa je vendar, ki se ga lahko na najrazličnejše načine uporabi. Zdrav fant, zdravo dekle prideta s kmetov v fabriko. Z najlepšimi nadami in vero. Pa pride dan, ko se znajdeti na cesti. Povratka k zemlji ni, ker tudi ona ne more nuditi ničesar. Kader brezposelnega proletarijata pa raste...

Upor ponižanih.

Sonce je zdaj še zastojkarska zadeva. Nekaj dni že sije in siplje skromno zimsko toploto. Pred rotovžem v prvih popoldanskih urah se greje na soncu skupina brezposelnih. Zabavajo se po svoje. Ta in oni obrača med usti polovičko cigarete. Smeh, kletvice. Resigniranost vsemu, kar jih obda. Naposled imajo prav: brez dela so, brez kruha, ta in oni brez strehe. Kaj se mu more zgoditi, če je že izgubil vse?

Nezaupni so. Vsaj do takih, ki pridejo med nje iz radovednosti.

Znan obraz je med njimi. Vrtam po spominu. Smeje se mi nasproti dvoje sivih oči. Kje sem jih videl nekoč? Silno markantne oči, polne ognja in ključavnosti.

Večen upornik.

«Vraga, me ne poznaš več?» se mi zareži.

Smejeva se oba in kmalu sva obkrožena od drugih brezposelnih.

«Če se ne motim, Franček?»

«Bo že tako», se odreže.

Franček je bil v ljudski šoli moj sošolec. Dolgo je že temu, pa se ga spominjam kot brihtnega fanta, a večnega upornika. Kateheta, ki ga je hotel preteptati, je lopnil po naočnikih, da mu jih je zdrobil.

Snidenje praznujeva s cigaretami. Po nekaj «cugih» postane Franček zgovoren.

«Mislim, da bom večno brez dela. Saj tu in tam delam, ampak k stalnemu delu ne pridem. Pravice pa tako ni nikjer. Jaz že fehtam pri borzi leto dni za službo, pa je zastoj. Protekcijo bi moral imeti...»

Neverno zmajem z glavo.

Kakor psi smo.

«Zadnjič smo napravili majhen spektakel zaradi tega. Če že domači ljudje nismo prvi, zapostavljati pa se nas ne sme. Se bomo že kje pritožili...»

«Kje pa jeste in kje spite?» vprašam.

«Kakor psi smo. Danes ti tu vržejo kost, jutri tam. Danes spiš v hlevu, baraki, poleti pa kar na prostem v 'lufthotelu'. Nekajkrat na leto nas ženejo na policijo, ker iščejo vedno med nami tatove in vlomilce...»

Poželjivo gledajo cigareto v mojih ustih. Prositi se ne upa nihče. Razdelim med nje nekaj cigaret ter se poslovim od Frančka in drugih.

«Bo že bolje», jim rečem, čeprav sam s silno majhno vero v to vsakdanjo frazo.

—ob—

Kako je na Madžarskem

Delavci, kmetje in otroci stradajo. — Edina zaščita: policijska legitimacija.

Splošno je znano, da vlada v nekaterih krajih na Madžarskem velika beda. Najhuje pa je na levem bregu Tise, kjer živi nad sto tisoč Slovakov in mnogo Rumunov. Ta siromašni kraj je pred nedavnim posefil sam ministrski predsednik Gömbös, ki je, videč vso neizmerno siromaščino, obetal ljudem izredno podporo. Brezposelni so na Madžarskem takorekoč prepuščeni policiji, pod katere zaščito se nahajajo. Policija jim izdaja posebne legitimacije, s katerimi so brezposelni zaščiteni pri različnih «policijskih racijah»

in pregledih sumljivih stanovanjskih zakonit.

Kolika beda vlada na Madžarskem, je razvidno iz nekaj primerov. V čongratski občini večina otrok ne more posecati šole, ker nimajo niti obleke niti obutve, in doma po bajtah ležijo nagi v hladnih prostorih in brez hrane. Otroci so splošno podhranjeni. Slaba fizična konstrukcija je zato prav malo odporna proti različnim boleznim. Tako se je v tem kraju v nekem razredu osnovne šole po zdravniku ugotovilo, da je od 36 otrok 28 otrok hudo bolnih. V be-

keški občini, ki je večinoma slovaška, je sam tamošnji župan ostro naglasil težak položaj kmetov in dejal, da kmečki proletarijat nima niti toliko, da bi si kupil najpotrebnejše stvari. Povrh vsega se to bedno ljudstvo še izrablja na ta način, da ga posestniki in različni tvorničarji skrajno sramotno plačujejo. Česti so primeri, da so delavci prisiljeni zaradi sramotno nizke mezde zapustiti delo in se javiti v armado brezposelnih.

Kljub temu, da so na Madžarskem brezposelni pod zaščito in nadzorstvom policijske oblasti, je vendar na drugi stran lahko ugo-

toviti, da ne uživajo nikakršne zaščite. Razumljivo je, da tudi ne vodijo nikakršne evidence o brezposelnih siromakih niti ni organizirane široke podpirne akcije za stradalce. Madžarski listi sicer poročajo, da znaša število brezposelnih 143.504, vendar pa je splošno znano, da znaša število nezaposlenih na Madžarskem, všteti skrajno izkoriščani kmečki proletarijat, okoli enega milijona in pol. Če k temu še prištejemo družinske člane, potem je jasno, da na Madžarskem strada nad tri milijone ljudi.

Srebrna vojna na Daljnem vzhodu Kitajska — plen Anglije in Amerike

Pozornost današnjega bralca časopisov je večji del obrnjena na abesinsko-italijanski afriški vojni konflikt. Zadnji čas je nastala nova napetost tudi na Daljnem Vzhodu med Japonsko, Rusijo in Kitajsko. Vendar pa se deloma na Daljnem Vzhodu, deloma v Ameriki in v Angliji pojavlja napetost do skrajnosti, ki sicer že podtalno delj časa traja. Gre namreč za takozvano «srebrno vojno» med Ameriko, Anglijo in Kitajsko, ko si skušata Amerika in Anglija pridobiti čim večji gospodarski vpliv v največji državi Dalj. Vzhoda.

Srebro : zlatu — 1 : 70

Nekdaj je bilo srebro silno cenjena draga kovina. Posebno v časih, ko je bil denar v glavnem še iz srebra. Toda že ob začetku našega letnega štetja sta pričeli ceniti srebru in vrednost naglo padati. Za dobe Julija Cezarja je bilo razmerje med zlatom in srebrom 1 : 11, za Napoleona se je to razmerje že povišalo na 1 : 15, v dobi vojne v letu 1866 na 1 : 20, pred svetovno vojno na 1 : 40 in v poslednjem času na 1 : 70. Srebro je tako polagoma izgubljalo na svoji vrednosti, v glavnem zavoljo tega, ker v denarnem prometu ni več služilo izdelavi kovanega denarja, temveč se je moralo polagoma umikati zlatu in je služilo večji del samo še za izdelovanje različnih predmetov. Svet je polagoma pozabil na srebro in tudi razni srebrni rudniki so polagoma pričeli na svoji delavnosti ugašati

Ameriški «srebrni zakon»

Srebro je postalo spet aktualno približno pred petimi leti v severo-ameriških Združenih državah, kjer sta takozvani srebrni zvezni državici Nebraska in Louisiana zahvali čedalje glasnejše, da se cena srebru dvigne. V tem smislu so tudi politični zastopniki omenjenih dveh držav stalno pritiskali na sedanjega ameriškega prezidenta. Po dolgem času je bil na ameriškem kongresu sprejet takozvani srebrni zakon, ki je določal, da mora biti četrtina valute krita s srebrom. Torej ne samo z zlatom. K zmagi srebrnih je mnogo prispevalo dejstvo, da sta pričela

biti hud valutni boj ameriški dolar in angleški funt.

Kitajska v srebrnem metežu

Ameriški «srebrni zakon» je imel dalekosežne posledice. Severo-ameriške Združene države so z veliko naglico pričele nakupovati srebro, tako, da se je razumljivo pričela njegova cena dvigati. Cena se je dvignila mahoma za 60 %. To dejstvo je povzročilo na svetovnem tržišču srebra pravo revolucijo. Brez dvoma pa je imelo najdalekosežnejše posledice v državi s srebrno valuto, to je na Kitajskem. Na Kitajskem se je pričelo iz vseh kotov in vasi zgrinjati na trg srebro. Srebrni denar se je vlival v srebrne palice in iz Kitajske se je v naglem toku selilo srebro v Severno Ameriko. Ta pojav je usodno vplival na notranjem tržišču v Kitajski. Srebro je postajalo dragocenejše in povsod so ga mrzlično iskali. Na Kitajskem je nastopila velika finančna zadrega, zlasti še zavoljo tega, ker tu ni po naših evropskih pojmi urejenega denarnega trga.

Tajinstveni nasvet Anglije

Ta težki položaj Kitajske je skušala na spreten način izriniti Anglija. Na Kitajsko je poslala Anglija svojega znanega finančnega veščaka in denarnega stratega Friderika Leith-Rosso, ki je svetoval kitajski vladi, naj ukine srebrno valuto, srebro pa naj preko londonskega luga prične prodajati Severni Ameriki. Namesto dotedanje srebrne valute pa naj uvede papirno, naslonjeno na zlato in zlate devize po vzorcu britanske valute. Kitajska vlada je spretnemu angleškemu finančniku nasledila. Ta korak kitajske vlade je vzbudil na Japonskem, zlasti pa v severo-ameriških Združenih državah, nenačuden odpor. Na obeh straneh so namreč razumeli ta korak Kitajske, kakor da je Kitajska pristopila k takozvanemu šterlingovemu bloku in se popolnoma podredila gospodarsko-finančnem vplivu Anglije.

Amerika proti Angliji

Na ta spreten maneuver, ki ga je na Kitajskem izvedel angleški finančni veščak Sir Leith, je odgovorila Amerika s tem, da je usta-

vila vsakršen nakup srebra na londonskem trgu, ki je imel doslej nekaj monopol nad kupčijo s srebrom. Ta ameriški finančni odgovor je bil tako katastrofalen, da so na londonskem trgu v nekaj dneh popolnoma opustili notiranje srebra. Seveda ta katastrofalni finančno gospodarski udarec ni šel na račun Anglije, marveč na račun Kitajske, ki je poslušno sledila nasvetu spretnega angleškega finančnika. Podoba je, da bo v tej ostri srebrni vojni naposled zmaga la Severna Amerika, in sicer zavoljo tega, ker je pri nakupu srebra edino ona zainteresirana s čemer torej lahko pomaga Kitajski, ki se je po nasvetu Anglije nenadoma znašla v obupnem finančnem položaju. Kaj bo k temu dogodku rekla Japonska, tega se še trenutno ne da presoditi. Takozvana srebrna vojna zaenkrat še iz daleka ni končana, kajti Severna Amerika se podaja na ta način na težka finančna pota, na katerih bo bržčas uporno postavljala ovire finančno močna Anglija.

500 LJUDI S ŠTIRIMI PRIIMKI

V vasi Seafieldu, oddaljeni pet milj od Charlburija v oksfordski grofiji, živi 650 ljudi, med katerimi jih 500 uživa le štiri priimke: Pratley, Wiggins, Feariman in Steptoe.

Razume se, da je zavoljo tega silno težavno najti pravega naslovjenca ali človeka, ki želite z njim govoriti. Kdor ne pozna domačega imena dotičnika, ta ne bo tako zlahka naletel na pravega. Domača imena izvirajo večinoma iz poklicev in obrti, ki jih posamezniki opravljajo. Edina orijentacija so ta imena, na katera jih pozna poštar, sodnija, davkarija itd. Zato je poglavitni naslov na pismu: gospod mesar, gospod kovač, gospod pometač, gospod mišar itd.

SREDSTVO ZA IZTREZENJE

Neki newyorški časopis prinaša poročilo o iznajdbi dveh bostonskih zdravnikov, s katero je mogoče v nekoliko minutah popolnoma iztresti pijanca. To iztrestevalno sredstvo sestoji iz 90 % kisika in 10 % ogljikovega dvokisa. Ta plinska zmes se daje pijancu pod nos, da jo vdihuje, in v prav kratkem času je mogoče doseči zaželeni uspeh. Pijanec se namreč iztresti. Odkar so v Ameriki ukinili prohibicijo, bo brez dvoma ta nova medicinska iznajdba našla dovolj odjemalcev.

MILIJARDER ROCKEFELLER SE JE ODREKEL SPORTU.

Znano je, da je 96letni ameriški milijarder Rockefeller strasten sportnik. V tej visoki starosti je še danes navdušen igralec golfa. Zadnje tedne pa se je naposled moral odreči svoji največji strasti — golfu. Zdravniki so mu namreč svetovali, naj vsakršno gibanje opusti, če hoče doživeti 100 let, kar je Rockefellerjeva največja želja — in morda še edina želja.

Letos ne bo svetovne vojne Kaj prerokuje črni astrolog Lodia

Francoski novinarji so za novo leto obiskali slavnega astrologa črnca Lodia, ki je, kakor je takoj in naprej povedal, «edini v Franciji službeno priznani in pooblašteni astrolog».

— Sicer pa, je nadaljeval, ne prerokujem. Sem astrolog in astrologija je znanost.

— Leto 1936 se nahaja pod vplivom planeta Jupitra v krogu planeta Marsa, čigar vpliv je izredno slab. Dogodkov bo letos v Evropi mnogo, toda do spopada oboroženih evropskih držav ne bo prišlo. Dogodki bodo pospešili padec Lavalovega kabineta. Nadomestila ga bo bolj sankcionistična vlada. V kratkem bo končan spor med Abesinijo in Italijo. V drugi polovici leta bodo narodi v Evropi pomirjeni pod okriljem Društva narodov.

Zanimive so tudi izjave tega črnega astrologa in maga, ki je po rodu Senegalec. Tako pravi:

— Laval je rojen 28. junija 1883. Njegovo ozvezdje je rak. Zaradi tega je državnik solidnih kvalit. Njegovo rojstno leto je pod vplivom Jupitra.

— Antony Eden je rojen 12. junija 1897. Njegovo ozvezdje sta Dvojčka. Po postavi in po razumu je velik. Zdravo presoja ljudi in razmere in le redko ustreli mimo cilja. Je aktiven idealist. Tudi na njegovo rojstno leto je ugodno vplival Jupiter.

— Abesinski cesar Haile Selassije je rojen 17. julija 1890. Kakor Laval pripada k ozvezdju Raka, toda rojen je v njegovem tretjem odseku. Zato gleda na svet in življenje nekoliko drugače kakor Laval. Tudi njegovo rojstno leto je pod vplivom Jupitra.

— Benito Mussolini je bil rojen v nedeljo. Žal pa ne vem, ali je bil rojen čez dan ali ponoči. Rojen je pa bil leta 1883. Torej kakor Laval, neguš in Eden pod blagodejnim

vplivom Jupitra. To dejstvo lahko stori, da se bodo ti možje, ki zdaj odločajo bolj ali manj o usodi sveta in posebno še o usodi Evrope, na vse zadnje le sporazumeli, če jih ne bodo ovirale pri tem okoliščine, v katerih živijo in nanje vplivajo.

Ako bi gotovo vedel, da je bil Mussolini rojen od poldneva do polnoči, bi lahko trdil, da njegova zvezda ne bo še tako hitro zašla. Še tako hude ovire in težave bi naposled le premagal. Ako je pa rojen dopoldne 29. julija, potem je po astroloških znamenjih in številu rojen prav za prav 28. julija in letos pod vplivom planeta Saturna. To pa pomeni, da gre nasproti svojemu padcu.

(Op. ured.: Mussolini je res rojen 29. julija dopoldne.)

Sicer pravi še ta astrolog, da letos v Evropi ne bo večjih dogodkov, kakor so revolucije itd. V Franciji ne bo diktature. Republiškanski režim bo polagoma premagal krizo parlamentarizma. Proti koncu leta se bo vse obrnilo na bolje. Tudi gospodarska kriza bo v oktobru in novembru popustila.

Glede mednarodnega položaja je pa predvideti, da se bosta zblížili Nemčija in Francija, pa tudi Francija in Rusija. Anglija bo to leto mnogo pridobila. Društvo narodov se bo pa utrdilo. V Franciji bodo zaporedoma zunanji ministri Paul Boncour, Herriot in Flandin. Francozi naj zaupajo v francoski frank.

Lodia pa prerokuje hude letalske nesreče v Rusiji, velike punde v Španiji, ki bodo spremenile republikanski režim. V Nemčiji ne bo letos nič posebnega. V Italiji pa bodo doživeli velika iznenadenja. V Franciji se bo prijetila v prvi polovici februarja velika nesreča. Umrl bo tudi velik francoski finančnik.

Prava Američanka

Zgodba trdoglave emancipiranke. — Ženitvena ponudba brez ovinov in predhodne ljubezni

Na 52. aveniji v New-Yorku se je primerila naslednja zgodba: V nekem avtobusu je korpulentna dama sprevozniku pokazala vozniki listek, ki je bil neveljaven. Stvar je zakrivila dama sama, ker ni poznala predpisov, vendar pa na noben način ni hotela priznati svoje zmote. Sprevoznik ji je vljudno pojasnjeval:

— Vozni listek ne velja, kupiti si moraš novega.

— Dvakrat že ne bom plačala voznje, mu je odvrnila dama.

— Torej vam ne preostane drugega kakor da izstopite.

— Poskusite me izgnati, če se vam posreči — mu je dama precej odločno zagrozila.

— Ne gremo naprej, dokler ne plačate voznje.

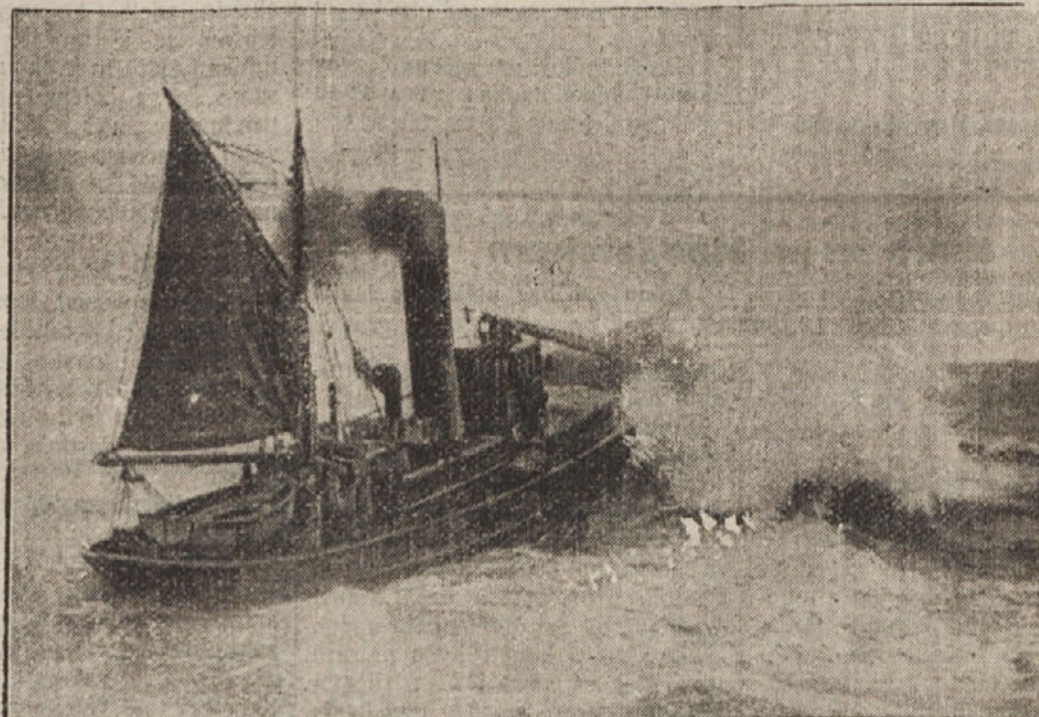
— Prosim, je ravnodušno dejala dama, jaz imam dovolj časa.

Sprevoznik je izstopil in v najbližji telefonski celici pozval, naj pride nov avtobus. Vsi potniki so nato morali prestopiti v nov avtobus. Sprevoznik pa je odredil, naj šofer prazen avtobus, v katerem je sedela edino tista trmoglava dama, odpelje v remizo. Ko so se pripeljali v remizo, je dejal dami:

— Vas bi ne hotel za ženo, čeprav ste mi po zunanosti všeč. Takihle modernih žen pa ne maram...

Dama, ki je šele v remizi izstopila iz avtobusa, pa mu je smehljaje odvrnila:

— Jaz bi vas pa takoj vzela za moža, ker ste energičen človek in znate pravilno rešiti vsako situacijo. Všeč ste mi. V ostalem vam sporočam, da sem še neomogućena, moj naslov je 36. avenija št. 85, po zunanosti me tam vsi poznajo in moje imetje znaša okoli enega milijona dolarjev. Good — by!

Pred dnevi je divjal nad Rokavskim zalivom silen vihar, ki je uničil več manjših ladij. Slika kaže vlačilca v Rokavskem zalivu, s katerim se ogromni valovi igrajo kakor z žogo.

Noč v mandžurski divjini

Tolpa volkov napade tovorni avto

Neki nemški častnik, ki je bil med svetovno vojno v ruskem ujetništvu, pripoveduje o temle strašnem doživljanju:

Ob koncu leta 1918. me je usoda zanesla kot šoferja k drugemu kozakemu polku atamana Kalmikova, ki je bil takrat prestavljen v Grodekovo, zadnjo železniško postajo na vzhodni mandžurski meji.

— Danes se pripelje s posebnim vlakom ataman. Bodite točno ob enajstih s tovornim avtomobilom na postaji, — se je glasilo povelje, katero sem prejel na božično jutro.

Točno sem bil na postaji in točno je privozil oklopni vlak, za njim pa takoj atamanov posebni vlak. Ataman Kalmikov se je vsedel v osebni avto, na moj voz pa je zlezlo šest kozakov in eden častnikov in že smo odrinili v notranjost dežele, po grapastih, kamenitih cestah. Naš voz je stokal in škripal in zaradi svoje teže kmalu zaostajal za lahkim atamanovim avtomobilom. Okrog treh popoldne smo dospeli v malo kitajsko vasico, — prazno, ker so pred hrupom našega avtomobila vsi prebivalci pobegnili v bližnji brezov gozdiček.

Cesta je postajala od tu vidno boljša, naravnost negovana. Zato sem zvišal hitrost, toda nenadoma je svet padel in po precejšnji strmini smo naenkrat prišli do zamrznjenega jezera. Ker so sledovi atamanovega voza vodili preko jezera, sem pogumno, četudi s trepetajočim srcem zavozil na led, ki je pod silno težo nevarno škripal. Vendar smo ga srečno prevozili. Kmalu se je znočilo, in ker ni imel naš avto nobene luči, mesec pa še ni vžrel, smo vozili kar na slepo po temi. Naše razpoloženje ni bilo ravno najboljšo, posebno kozaki so godrnjali, ker niso mogli niti iztegniti nog, kajti uklenjeni boljševiski komisar, ki smo ga spotoma naložili v mesto Poltavki, jim je bil napoti.

Volkovi — volkovi!

Motor, ki je podnevi brezhibno deloval, je pričel zdaj nagajati. Večkrat se je ustavil, pa sem moral izstopati in ga nanovo pogajati. Popolnoma osamljeni smo vozili, ker atamanov voz je bil daleč spredaj, že ko smo prvič obstali.

Kmalu pa je vžrel mesec in vožnja je šla hitreje, ker je bilo zelo svetlo in se je na obronkih ostro odražalo drevje in grmovje. Toda, — kaj je bilo to? Med grmičjem so pobliskavale zelenkaste lučke, ki so zopet izginjale. Opozoril sem nanje častnika. Ta je skočil pokoncu in zakričal: »Za vraga, volkovi — volkovi!«

Kozaki so takoj ustrelili proti zverem, jaz pa sem pognal voz, kolikor se je dalo. Volkovi pa so nam sledili in kljub hitri vožnji niso zaostajali. Bili so gotovo sil-

no lačni, da jih ni plašilo ropotanje in pokanje avtomobila. Zdal smo privozili v neki gozdiček, in če nam tu voz odpove, se volkovi kaj lahko priplazijo čisto blizu, ne da bi jih mi opazili. Komaj sem to pomislil, smo že spet stali. Prislunili smo v noč, vse je bilo tiho. Izstopil sem in častnik z menoj, da je pazil z nabito puško. Komaj sem popravil napako v razplinjaju, ko je za menoj počil strel in kakih dvajset korakov daleč se je valjal zadeti volk. A že je bila tu vsa tolpa. V skoku sva bila s častnikom spet v vozu, in že je avto grmel proti tolpi. Toda kakor sence so se zverine izgubile v goščavo. Le oni prvi volk je obležal in ga je kozak zagrabil in vrgel v voz. Toda v tem kratkem času so ubitega volka tovariši že tako razmesarili, da je bila koža nerabna. In smo ga spet vrgli ven.

Boj na življenje in smrt.

Gozd je postajal vedno gostejši in temnejši — in naenkrat je motor spet odpovedal. Zdal pa niti utegnili nismo prisluniti v temo, ko so bile zverine že tu in bevskaje naskakovale voz. V tem položaju puške niso dosti pomagale, prasketali so streli, toda ni bilo časa puške nanovo nabit. Preveč je bilo volkov. Besno so nas napadali in besno so se kozaki branili, bodli jih z bajoneti, sekali s sablami, jaz pa sem udrihal z velikim ključem za vijake.

Naenkrat krik, volk je bil zagrabil nekega kozaka za roko in kakor se je pozneje izkazalo, mu odgriznil tri prste. Ko so zverine zaduhale človeško kri, so še bolj besno napadale in se skušale pograti na voz. Nismo vedeli, kam naj se obrnemo, povsod, levo in desno, spredaj in zadaj smo zrl v žareče oči in odprta žrela. Častnik in jaz sva že zdavnaj zlezla na streho nad šoferskim sedežem. In zopet je zakričal kozak, ki ga

je volk popadel za roko. Obupno smo se branili, toda naše moči so jele pešati. In zdaj — ponoven vzrok, obupen in strašen, da nam je zastala kri po žilah. Neki kozak, ki je z vso silo zamahnil po volku, se je pri tem preveč nagnil in že ga je naskočil volk in ga potegnil z voza. Divji klopčič volčjih teles je v hipu pokril nesrečnega in ga namah raztrgal. Od groze vsi otrpeli smo slišali škripanje zob in pokanje kosti...

Rešitev v zadnjem hipu.

Naenkrat se je posvetilo iz noči: »Atamanov avto prihaja!« Kdo je to kriknil, morda kak kozak, morda jaz sam, danes več ne vem. V hitri vožnji se je avto bližal, divje trobeč. V zadnji... v zadnji minuti je prišla rešitev.

Volkovi so osupnili pred lučjo žarometov in pobegnili, zapustivši strašno pojedino. Od nesrečnega kozaka je ostal le škorenj z ного in njegova sablja... Tako sem preživel božični večer leta 1918. — Če sem si kdaj želel divjih doživljanj in zavidal junake po knjigah, bi bil danes srečen, da bi ne bil tega doživel. Kajti še danes mi v nočeh, ko ne morem spati, doni v ušesih grozni smrtni krik ubogega kozaka...

Koliko časn timer izhaja na vsem svetu

Statistike pravijo, da izhaja na vsem svetu vsak dan 12.860 dnevnikov. Največ dnevnikov se tiska v Evropi, in sicer 8650. Na Evropo torej odpade dve tretjini vseh dnevnikov na svetu. V severoameriških Združenih državah izhaja 2160 dnevnikov, v Aziji 1640, v Avstraliji 200, v Afriki 210, toda od le-teh kar 73 samo v Egiptu. Narodi, ki prebivajo v srednji in vzhodni Afriki v največjih slučajih sploh nimajo nobenega dnevnika.

Zibel časnikarstva je Kitajska. Prvi dnevnik je začel izhajati na Kitajskem. Imenoval se je »Pei-ping-Bao« in se je najprej tiskal na rumeni svili. Ta Kitajski dnev-

nik izhaja še danes, torej celih 1200 let. Čeprav je Kitajska zibel časnikarstva, pa vendar dandanes v tem pogledu nič ne prednjači drugim državam, med katerimi je na prvem mestu Japonska, kjer izhaja 1013 dnevnikov. Država, ki ima najmlajše časnikarstvo, je prav za prav Albanija. Tu izhajata le dva dnevnika, ki sta pa pričela izhajati šele leta 1929. Zanimiva je tudi statistika, ki izračunava, na koliko prebivalcev pripade po en dnevnik. V tem pogledu stoji na prvem mestu Švica, kjer pride en dnevnik na 8000 prebivalcev. Švici sledi Nemčija, kjer izhaja prav za prav 40 % vseh časnikov v Evropi, in kjer pride en dnevnik na 30.000 prebivalcev. V Angliji pride en dnevnik šele na 107.000 prebivalcev. V tem pogledu je zanimivo, da južna Amerika prekaša severno. V Argentini pride po en dnevnik na vsakih 53.000 prebivalcev. V samem Buenos Airesu izhaja kar 37 dnevnikov skoraj v vseh svetovnih jezikih. Največje čitateljsko občestvo pa ima angleški dnevnik »Daily Mail«, ki izhaja v dveh milijonih izvodov dnevno, ob nedeljah pa še več.

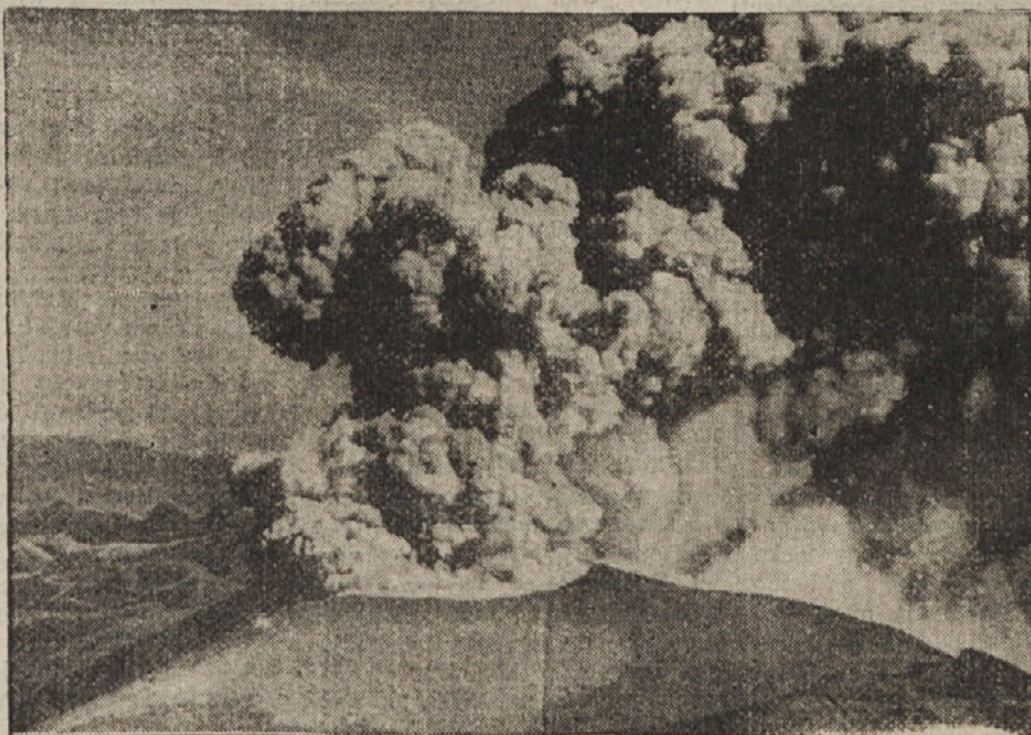
Astrološka napoved

za 4. januar.

Trigon med Neptunom in Luno vpliva blagodejno na ljubezen in pogloblja duševne odnose do žensk. Kvadratura Mars-Luna pa je manj ugodna. Napravljajo ženske lažnive in učinkuje, da ljudje (zlasti tisti, ki živijo v deseti hiši) trpijo škodo zaradi indiskrecij iz kroga svojih znancev. Danes kaže opustiti potovanja in se izogibati prerekam, ker je nevarnost v zraku, da pride do preprirov, ki utegnejo slabo končati ali na sodniji ali kako drugače. Torej ženske naj danes pazijo na svoj jeziček!

Celo les na gori ima različno usodo: iz enega rezljajo svetnike, iz drugega žgô oglje.

Španski pregovor.

Slika, ki kaže izbruh vulkana Assama 90 milj severozapadno od Tokija.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

7

«Postaja Westend!» je zaklical sprevodnik. Potniki so izstopili, med njimi je bila tudi Ela.

S postaje je odšla naravnost k vili št. 73. Zaslišala je korake. Neki starec je pristopil k njej in jo vprašal:

«Ste vi gospodična Morrisova?»

«Da, sem. Dobila sem neko pismo in...»

«Vem, draga gospodična. Jaz sem napisal to pismo, ker ne morem več gledati, kako vas varajo.»

«Toda jaz vas ne poznam, gospod.»

«Nič ne dé. Pa jaz dobro poznam vašega zaročenca. Žalibog je vedno v družbi žensk, ki so mu popolnoma zmešale glavo.»

Starec je govoril tako odkritosrčno in prepričevalno, da Ela ni ničesar sumila. Niti slutiti ni mogla, da je to stari lopov Clifford, uslužbenec barona Hardyja.

Clifford jo je zaprosil, naj vstopi z njim v neko sobo. Čim je vstopila, so se vrata za njo zaprla, toda Clifforda ni bilo v sobi. Zdaj je Ela vsa prestrašena opazila, da soba sploh nima okna.

Ni bilo dvoma: nekdo jo je z zvijačo, zbudivši njeno ljubosumnost, zvalil v svojo past.

Hip je bila uboga deklica vsa zmedena, toda že ji je šinila v glavo pametna misel. Sredi sobe je stala velika, težka hrastova miza in to je zdaj hitro, z naporom vseh sil, prirnila do vrat, tako da nihče ni mogel v sobo.

Komaj je to naredila, je že zaslišala, kako se je zavrtel ključ v ključavnici. Nekdo je pritiskal na vrata, toda ni jih mogel odpreti.

«Ah, preprečili ste mi vstop, gospodična. To ni lepo od vas», je zaslišala neznan glas moškega.

«Kdo ste?» je trepetaje vprašala.

«Kaj me ne poznate? Saj sem vas tolikokrat najelegantneje pozdravil. Jaz sem vaš oboževalec — baron Hardy.»

London v strahu.

Drugi dan po brezuspešnem iskanju vzdolž Temzine obale je prišel detektiv Davis ves truden in nezadovoljen na glavno policijo.

Šef kriminalnega oddelka ga je takoj sprejel.

«Storili ste, kar ste mogli, dragi Davis. Zaenkrat se ni posrečilo, se bo pa drugič: ga že dobimo v pest. To pot nam ne uide.»

«Ne razumem vas», gospod šef.

«O, takoj boste razumeli. Sami ste ugotovili, da ima Jack pomočnike. Tu bomo napravili novo potezo. Zdaj hočemo pustiti Jacka nekaj dni pri miru, potem pa bomo zopet poslali ženske na ulico. Njegovi pomočniki bodo gotovo zopet poskušali speljati nas na napačno sled. Dobro, vsi bomo odšli tja, ženske pa bodo ostale same. Toda zdaj pa pride moj načrt. Ponoči nihče ne bo opazil, da bodo

tiste ženske — moški. Preoblečemo nekaj stražnikov v ženske, in čim se bo Jack približal, bo ena od njih padla v nezavest, ostale pa se bodo razbežale. Ko se bo Jack pripognil, da jo umori, ga bo ženska — naš najkrepkejši stražnik zagrabil, drugi mu brž priskočijo na pomoč, no — in Jack bo v naših rokah.»

«Sijajna zamisel, gospod šef. Še danes ukrenem vse potrebno.»

Ko je detektiv Davis odhajal iz policijskega poslopja, sta mu zopet sledila dva človeka.

*

In taista dva človeka sta nekaj ur pozneje po raznih ozkih ulicah hitela proti zapadni obali. Ko sta prispela tja, sta se ustavila pred neko krčmo, pazljivo ogledala vso okolico in naglo vstopila. Šla sta po dolgem hodniku in na koncu potrkala na neka vrata, ki so se jima takoj odprla. Vstopila sta v sobo, v kateri je stala samo miza in en stol.

«Ga še ni tu», je dejal prvi.

«Pa mora vsak čas priti, saj čaka na najino poročilo», je pripomnil tovariš. «Tačas pa lahko popijeva vroč grog.» Pri tem je stopil k steni in potrkal na leseno okence.

Okence se je odprlo in lepo dekle je pomolilo noter svojo glavico. Bila je natakara. Potem ko sta dobila pijačo, sta kadila in se razgovarjala.

Naenkrat se je zaslišalo trkanje. Vrata so se odprla in v sobo je vstopil mož s krinko.

«Kaj je novega?»

«Zopet pripravljajo nekaj, gospodar. Davis in veliko detektivov je zopet odšlo v Whitechapel. Toda nisva mogla izvohati, kaj nameravajo.»

«No, prav nič se jih ne bojim. Davisu že pokažem, da sem spretnejši od njega. — Sta sicer slišala kaj važnega?»

«O tem, kaj snuje zdaj policija, prav ničesar.»

«Dobro. Kaj pa je z Jimom? Njemu sem naročil, naj pazi na starega Clifforda in naj mi vse sporoči. Ali je kaj naredil?»

«Je, gospodar. Še včeraj nama je vse povedal. Zvedel je, da ta stari lisjak večkrat prihaja v Nelsonovo ulico.»

«Ah, tja. No, in?»

«Jim je opazil, da Clifford redno zahaja v stanovanje neke siromašne vdove, Jenkins po imenu, ki tam stanuje s svojo hčerko.»

«Lepo hčerko, kajne?»

«Tako je, gospodar.»

«Dobro, zdaj vem, kaj namerava. Povejta Jimu, da mu ni več treba paziti na Clifforda. Še nekaj. Danes in jutri bodite vsi v Whitechaplu, toda ne tam, kjer bo Davis, ampak se razvrstite po krčmah. Ko boste zaslišali močan pisk, pa pohitite vsi k Temzini obali.»

Jack je odšel, kmalu za njim tudi oba pomočnika.

Policija najde Jackovo sled.

Davis je prišel v krčmo in si ogledal preoblečenega stražnika, potem pa je vprašal nekega drugega detektiva, če so opazili kaj sumljivega.

«Ničesar. Vse smo preiskali, toda nismo ničesar našli.»

«Pa vseeno ne more ta človek kar tako skakati v vodo!» je jezno vzkliknil Davis. «Če bi to delal, bi ga takoj imeli.»

Napočil je čas, ko se je v žensko preoblečeni detektiv moral podati na sprehod ob obali. Povsod je bila gosta megla — vreme, kakršno si je Jack vedno izbiral za svoje zločine.

Davis je iz svojega skrivališča zadovoljno opazoval tega človeka, kateremu nihče ne bi bil mogel prisoditi, da ni ženska. Ta se je počasi sprehajal, se tu in tam za trenotek ustavil in zopet nadaljeval svoj sprehod.

Nenadoma je Davis zaslišal iz daljave kričanje. Pozorno je prisluhnil. Čul je nerazločne glasove, ki so se zdaj približevali, zdaj zopet oddaljevali.

Preoblečeni detektiv se je zdrznil, ker je zaslišal korake in glasove:

«Držite ga — držite ga! Zajeli smo morilca — on je — tisti, ki mori dekleta — držite ga!»

Preoblečeni detektiv je zagledal človeka, ki je, težko sopeč, s skrajnim naporom svojih sil skušal uteči zasledovalcem.

Nekaj stražnikov je bilo že čisto blizu njega. Davis je naglo odprl okno.

«Bill!» je zaklical preoblečenemu detektivu. «tecite za beguncem, če se bo branil, streljajte nanj!»

Bill je jadrno stekel za njim in ga čez kratek čas ujel za suknjič.

«Stoj, ali te ubijem!» je zarjul detektiv.

Z obale se je zaslišal pošasten smeh.

Begunca so naglo z vseh strani obkolili. Nekdo mu je posvetil v obraz. Davis ga je pozorno motril. Bil je to mlad človek v mornarski obleki.

Naglo so ga odvedli v krčmo, da ga zaslišijo in spravijo na varno. Tja so tudi šli delavci, ki so ga prvi začeli loviti.

«Kaj pa sem storil, da ste me tako zvezali?» je preplašeno vprašal.

Davis je preslišal to vprašanje in ga kratko vprašal:

«Kako vam je ime?»

«Charles Lupton», je že malo bolj zbrano odgovoril ujetnik. «Ponovno vas moram vprašati, zakaj ste me brez vzroka preganjali in zvezali. Nisem ničesar storil. Saj sem prišel v London šele pred nekaj urami.»

«Nikar ne tajite,» ga je zavrnil, «ujeli so vas, ker ste bežali — ujeli so vas na tistem kraju, kjer ste hoteli umoriti deklo.»

«Na kakšnem kraju?» je vzkliknil. «Dekletu nisem ničesar storil. Skupaj sva se sprehajala ob obali. Mirno sva se razgovarjala, ko je

kar naenkrat nekdo zavpil: 'Evo morilca — primite ga — primite ga!' Dekle se je prestrašilo in pobegnilo, sam pa sem se tudi zbal, da me ne bi delavci pretepli.»

Zgledalo je, kakor da govori resnico.

«Kaj pa ste po poklicu?» ga vpraša Davis.

«Mornar sem, gospod, na ladji 'Hekla'. V žepu suknjiča lahko najdete listine, ki vas bodo prepričale o tem. 'Hekla' je danes dopoldne priplula iz Marseilla v London in ker sem že leto dni na tej ladji v službi, mi je kapitan dal dopust.»

Davis naroči nekemu detektivu, naj poišče listine. Pazno jih pregleda in vidi, da so v redu.

«Kdo od vas je videl, da je ta človek hotel ubiti deklo?» vpraša Davis delavce.

Pričeli so se praskati po glavi.

«Nekaj ljudi je šlo pred nami in naenkrat je nekdo zavpil, da je to morilec. Malo prej so ga skupno z nami lovili, zdaj pa ni nobenega od njih tu», mu odgovorijo.

«Za vraga, da nas niso zopet ukanili. To je pa že preneumno!»

«Nismo krivi, gospod. Lovili smo ga, ker je bežal. Pa smo mislili, da je on tisti morilec.»

Davis je bil ves iz sebe od besa, ker se je prepričal, da je aretiranec povsem nedolžen. Kljub temu pa je ukazal, naj ga pridržijo, dokler se pri kapitanu ne prepriča o resničnosti njegovih navedb.

Vsi so odšli, v krčmi je ostal samo Davis, nekaj detektivov in preoblečenec.

«Ves ta semenj nam je priredil Jack», je robantil Davis. «Njegovi pomagači so nas naščuvali na ubogega nedolžnega mornarčka. Menda ima na tisoče pomagačev.»

«Gotovo ste opazili,» je povzel preoblečeni detektiv, «da sem se ustavljal in motril obalo. Zaslišal sem namreč nenavadno šumenje in pluskanje, ko da bi nekdo veslal.»

«Brez dvoma mora imeti tu blizu kakšno skrivališče», je odgovoril Davis. «Moramo ga najti, naj velja, kar hoče.»

— Moj sin bi se rad priženil v kako boljšo rodbino!

— No, ali mu doma ni več všeč?

Dnevna kronika

+ Nj. Vel. kralj Peter II. je blagovoli sprejeti pokroviteljstvo nad XV. Slovanskim večerom, ki ga priredi Jugoslovansko napredno akademsko društvo. »Jadran« 11. januarja. S tem je izkazano najvišje priznanje akademski mladini, ki je odločena da se bori za visoke narodne ideale in tako nadaljuje delo svojih predhodnikov.

+ V šentjakobskem gledališču bodo ponovili zabavno Walfriedovo burko »Mataslanovega Naceta nesrečna snubitev« (Maks) v soboto 4. nedeljo 5. in na praznik Sv. treh kraljev v ponedeljek 6. t. m. ob 20.15. V nedeljo 5. t. m. popoldne ob 15.15 uprizore nepreklicno zadnjikrat izvrstno pikantno veseloigro »Skandal pri Bartlettovih« (Vzorni soprog).

+ Za druga »Dom učiteljice« v Ljubljani vabi na sestanek, ki bo 4. januarja ob pol 10 v šoli na Cojzoven grabnu v Ljubljani s sledečim sporedom: 1. Poročilo o delovanju zadruga. 2. Predavanje g. Cirile Štebičeve: »Učiteljica—središče izvenšolske izobrazbe kmetske žene.« 3. Smernice za nadaljnje delo. Vabljeni vse tovarišice.

+ Narodna ura. Sobota 4. januarja: ob 19.30 bo predaval književnik Dušan Nikolačević o Njegošu in Božidaru Knježeviću. Prepos iz Beograda.

+ Sokolski gledališki oder na Viču bo vprizoril v nedeljo 5. t. m. in v ponedeljek 6. t. m. ob 20 v Sokolskem domu igro »Igra v gradu«.

+ Proračun mestne občine v Ptuj je na vpogled davkoplačevalce med uradnimi urami do 7. t. m. Potrebščine znašajo Din. 2.273.590.—, dohodki Din. 624.610, primanjkljaj Din. 1.648.980, ki se bo kril z dokladami na neposredni davek.

+ Osebnosti. Prestavljen je Leon Cepuder, okrajni šolski nadzornik v Ptuj, za nadzornika v Mariboru, desni breg. — Na pošto brzojavnem uradu Ljubljana 1. je postavljen Ciril Novak, višji kontrolor na poštne uradu Maribor. — Premješena sta k pošti Ljubljana 1. Ivan Kambič, višji poštni kontrolor v Novem mestu, in kontrolor pošte v Brežicah Marjan Mark k pošti Maribor 1. — Odlikovan je redom sv. Save 4. stopnje dr. Jože Dobrovšek, sodni predstojnik v Sevnici. — Za pomožni uradnik v 9. p. s. sta postavljeni Danica Glazer v Kranju in Zlata Vojska v Poljčanah. — 50 letnico svojega življenja je te dni obhajal kovaški mojster Jusnik iz Trbovelj. — Odlikovan je z Jugoslovansko krono 4. st. dr. Fran Goesti iz Ljubljane.

+ Odprta noč in dan so groba vrata. V Ljubljani je umrl Teodor Drovenik, višji kontrolor ravnateljstva železnice. — V Toplicah v Zagorju je umrl posestnik in trgovec Rangčigaj Robert, star 50 let. — Pri Sv. Urhu nad Zagorjem je umrla 29 let stara Ivana Izlaker. — V Osijeku je umrl Josip Podlisky, ravnatelj Jugoslovanske d. d. Schicht — Lever. — V Ljubljani je umrla ga. Marija Ločnikar, Mestni trg 6. — Družni šefa postaje v Račah g. Medici je umrl sin Vitko.

Ljudska pravica

Ljubljana, 3. decembra
Stoletja in stol. je živa stara pravda in v krajih, ki so od roke, še vedno odloča prastaro ljudsko pravno naziranje. Kjer je v veljavi ljudska pravica, je narod dober in pošten, saj še niso pozabljeni časi, ko so podeželski gospodarski veljaki smatrali za nečastno, da bi za posojilo zahtevali obresti. In primeri se še vedno, da ljudstvo samo sodi in samo kaznuje, čeprav zakon to brani. Večkrat ima sodišče opraviti z obtoženci, ki so se brez sodbe in rubežni sami izplačali. »Vzel sem mu, ker mi ni hotel plačati sam« je prav pogost refren na vseh naših sodnihjih.

Lahkomiselna žena in previden mož

Tam na Hribih nad Trojanami je bila trdna kmetija. Kakšne lepe gozdove je imela! Le gospodinja Tona ni podpirala treh oglov, čeprav je bil gospodar bolan. Skrbelo ga je, kaj bo z njo po njegovi smrti, ko preveč rada pogleda v kozareček in ne ve, kaj je denar. Pametno je premislil in prodal posestvo tako, da ga kipec prevzame šele po njegovi smrti. Lahkomiselna Tona bo tudi kot vdova imela vsega dosti, saj ji je izgovoril stanovanje, hrano pri skupni mizi, obleko in še sploh vse, za približek pa še 50.000 kron, posebej ji je pa od priče podpisano pisanje, da Tona dobi tudi še 300 smrek. Mirno je umrl, saj bo Tona dobro preskrbljena, čeprav ni otrok.

Ali vdova Tona, se ni poboljšala, čeprav je bila že stara, in morala so jo preklecati zaradi zapravljenosti in pijače. Vse je sicer v redu dobivala in tudi ves denar je bil naložen za njo, le zaradi tistih smrek se je ona domišljala, da ji še gredo. Po pijači je pa tudi stara ženica spet žejna in sitna ter godrnjava, a tudi nepremišljena.

Opolnoči je gnala vola

Malo pred polnočjo je poklicala sosedovega fanta in odpahnila zapah pri hlevu ter odpeljala vola. Skozi temno noč sta gonila vola po romantični rokovnjaški pokrajini daleč tja na štajersko stran. Fantu se je čudno zdelo, zakaj gonita vola tako skrivnostno po noči in Tona mu je pametno razložila, zakaj. Suh je in mršav volič, da bi ga po dnevi brenčeljni požrli in bi ubogi živali muhe izpile kri ter divji avtomobili zrahljali živce!

Daleč tam na štajerski strani je vdova Tona poznala mlado

gospodinjjo, ki ji je bila Tona birmanska botra. Njej in njemu možu Francetu, ki sta se čudila, odkod ima botra vola, je dopovedala, da ji je bil še tam za Hribi nekdo dolžan in ji je dolg hotel plačati z junčkom. Pustila ga je v reji, ali pogledajte, kako slabo ga je krmil, da je volič tako suh! Takoj ga mora prodati in dá ga prav po ceni, ker se ji žival smili v dno srca. Naredila sta s Francetom takorekoč na odprt kup. Če bi ji tisti dolžnik dolg v 8 dneh plačal, dobi vola nazaj, na račun je pa vdova vendar vzela nekaj nad sto dinarjev.

Doma so pa iskali ukradenega vola. Ko je pa vol opolnoči stopil iz soparnega hleva na sveži plavinski zrak, se je otrešel in vdova je stopila notri. Bistrovidi ljudje so kot londonski detektivi opazili sled. Pomerili so Tonin čevlji in že so jo imeli. Trdovratno je tajila in na Silvestrovo je 72 letna ženica s Francetom s štajerske strani sedela na št. 79. na zatožni klopi.

Gospodar Martin je povedal, da ji je že podaril 50 smrek, samo da bi ne sitnarila in dala mir. Tudi Tineta, ki ji je gnal vola, je obrnala za 5 Din.

Zato je svet tako daleč

Stara Tona sodnikov nikakor ni mogla razumeti. Pomilovalno jih je gledala in godrnjala, kako so ljudje postali čudni. Če mi je kdo dolžan, pa bi mu ne smel vzeti! Zato je pa svet prišel tako daleč.

Prašali so jo, kje stanuje. — Tam pri Martinu seveda, pa me bo pobil.

— Ali je vse res zaradi pijače?

— O, pijem ga rada, ali ga nimam. Kaj ne bi tajila, saj bi šli takoj po vola, če bi vedeli, kam sem ga gnala.

Silno težko so ji dopovedali, da so ji dali 2 meseca, toda le pogojno, da bo dala 2 leti mir. Franceta so gladko odpustili.

— Nikoli več, nikoli več! je starka zagotavljala kakor pred Bogom, končno je pa še nezadovoljno pobarala:

— Ali mi boste smreke tudi prištimali?

Grozno razočarana, ker ji niso prištimali smrek, je Tona spet krevsala proti Hribom nad Trojanami. Danes je morda že doma. Gotovo je pa mimogrede stopila tudi na Brdu na grad k sodnji zaradi smrek, saj ima vendar pisanje v rokah. Samo sitnarila ne bo nikoli več!

× Celje je posetilo v letu 1935 12.531 tujcev, v letu 1934 pa 12.441. Toraj ni velike razlike.

× Brezposelnih je vpisanih pri ekspozituri borze dela v Celju blizu 600. V teku zime bo naraslo število na 1000. Torej precejšnja razlika.

Maribor

m— Narodno gledališče. Sobota, 4. januarja ob 20. uri: »Bajadera«. Red B.

m— Kino. Grajski kino predvaja zabaven film »Lahka kavalirija« z Marijo Röckovo in Friscom Kampersom v glavni vlogi.

— Kino Union ima danes na sporedu premijero vefilma »Ljubljenec vseh žena«. V glavni vlogi Jan Kiepur!

m— Straži. . . V Ljubnici pri Vitanju imajo svojevrstno senzacijo. V stanovanjski hiši posestnice Tončke Založnikove je pričelo strašiti. Ob vedno isti

pozni nočni uri se v hiši pojavi duh, ki povzroča velik ropot. Kljub dosedanjim naporom se še ni posrečilo, da bi pojasnili zagonetke strašenja. Preteklo soboto so se skrili v hiši tudi orožniki, vendar se je duh pojavil še le, ko so orožniki odšli.

m— Trgovine zaprte! Po sporočilu Združenja trgovcev v Mariboru, bodo trgovine v Mariboru v nedeljo 5. in ponedeljek 6. januarja ves dan zaprte.

Dnevna pratika

Sobota, 4. januarja. Katoličani: Tit, škof. Pravoslavni: 22. decembra, Anastazija.

Dežurne lekarne v Ljubljani: Leustek, Resljeva cesta 1. Ba. hovec, Kongresni trg 12. Komotar, Vič—Glince, Tržaška cesta 12.

Kino

Sobota, 4. januarja
Kino Matica: Žena za 1000 rubljev.

Kino Ideal: Pesem pomladi.
Kino Union: Epizoda.
Kino Sloga: Lahka konjenica. Premiera.

Kino Sokol—Šiška: Madona, kje si?

Kino v Ptuj: V soboto 4. t. m. ob 20 in v nedeljo 5. t. m. ob pol 19 in pol 21 zvočni film »Baron Münchhausen v Ameriki«.

Kino Narodni dom v Kranju: V soboto, nedeljo in ponedeljek tajinstveni film »Zločin v mornarici«.

Gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri
Sobota 4. januarja: Moliere. Red A.
Nedelja 5. januarja ob 15. uri: Uboaga Ančka. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. Ob 20. uri: Vesela božja pot. Izven. Znižane cene.

Opera

Začetek ob 20. ur
Sobota 4. januarja: Trubadur. Gostuje dr. Maks Adrian. Red C.
Nedelja 5. januarja ob 15. uri: Märmelle Nitouche. Izven. Globoko znižane cene.
Ob 20. uri: Madame Butterfly. Izven. Globoko znižane cene.

Vremenska napoved

Dunaj: Nobene bistvene spremembe. Vreme bo oblačno, temperatura mila. Ponekod bo še deževalo.

Poročilo za smučarje

3. januarja

Bistrica-Boh. jezero 3 C, zelo oblačno, mirno, snega nič. — Kranjska gora: 1 C, barometer se dviga, pooblačilo se je, mirno, 15 do 20 cm srenja. Smuka ugodna. — Rateče-Planica po stanju danes: 1 C, barometer se dviga, pooblačilo se je, mirno, 15 do 20 cm srenja. Smuka ugodna. — Vršč, Krnica in Tamar: 20 cm novega suhega snega na 50 — 70 cm podlagi južnega snega. — Bled-Jezero: 2 C, pooblačilo se je. — Pokljuka: 2 C, zelo oblačno, 10 cm novega snega na 35 cm podlagi starega. Smuka dobra. — Kofce 2. jan.: — 1 C, 5 cm novega snega, sneži dalje. — Peca: — 1 C, zelo oblačno, mirno, 55 cm južnega snega. Smuka ugodna.

Strašna življenska usoda Zore Vučković

Zagreb, 3. januarja

Včeraj smo poročali o življenski tragediji Zagrebčanke Zore Vučković, ki se je ustrelila s samokresom svojega kavalirja v neki bedni baraki zagrebškega predmestja. Policija je včeraj ves dan nadaljevala preiskavo o tem senzacionalnem samomoru, ki je vzbudil v Zagrebu največjo pozornost, saj je Zora, ki je bila še pred leti na glasu najlepše žene, poznal ves Zagreb.

ZRTEV PODLIH LJUDI

Zora je preživela svojo mladost v krogu premožnih staršev, ki so ji dali skrbno vzgojo. Toda že v zgodnji mladosti so jo razmere vrgle v življenje. Padla je in se zopet dvignila. Zašla je v življenske nižine in se zopet povzpela v najboljše kroge. Končno je zabredlo čisto na dno, iz katerega se ni mogla več izkoptati. Njena življenska usoda je bila prav za prav strašna in yredna vsega sočustvovanja. Bila je tudi žrtev podlih ljudi, katerim je zašla v pest in ki so jo izrabljali.

BEG IZ INTERNATA

Zora se je rodila v Bjelovaru. Bila je hči premožnega in uglednega Bjelovarčana. Po osnovni šoli je naredila še štiri razrede trgovske šole. Potem so jo poslali v neki internat za dekleta v Gradec. Toda v internatu ni dolgo vzdržala. Bila je polna življenja. Njen značaj je bil impulziv. Vleklo jo je v življenje. Nekega dne je pobegnila iz internata in odpotovala je v Zagreb. Takoj je dobila službo. Postala je uradnica v neki banki.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

DIJAKU NIŽJE-SOLCU

nudim ceneno stanovanje in event. pomoč pri učenju. Cena po dogovoru. Rožna ul. št. 7/I.

AVTOMATICNE biljardete, popolnoma nove, prodajam ali dajem v najem pod ugodnimi pogoji. Redno funkcioniranje aparata z jamčeno. Ponudbe na oglasni odelek pod »Biljard«

Čitajte!

Priporočajte!
Širite!

„GLAS
NARODA“!

Telefon 2059

suhe drva,
premog in
karboparkete

dobite pri
L. Pogačnik
Bohoričeva ulica 5

**VELIKI
ROMAN
LJUBEZNI**

prinaša ravnokar „Družinski tednik“ pod naslovom „Njena velika ljubezen“. Začetek (popolnoma brezplačno) zahvalite od uprave „Družinskega tednika“, Ljubljana, Tyrševa c. 29/GG.

USODNA LJUBEZEN

V tej zagrebški banki se je Zora zaljubila v nekega moškega, ki je bil za njo v poznejšem življenju zla usoda. Postala je morfinistka kakor njen ljubimec. Ne katere njene prijateljice so izjavile, da se je z dentistom Vučkovičem samo zaradi tega poročila, da bi lažje dobivala morfij. Poročila se je l. 1930. V zakonu pa ni bila srečna. Zakon se je razbil. Zora se je ločila in s tem je šla njena pot navzdol. Bila je čedalje bolj strastna morfinistka. Denar, ki ga je dobila od moža, in podporo staršev je porabila vso za mamilo. Imela je še vedno kavalirje, ki so ji dajali denar in ji kupovali dragocenosti in obleko, toda vse je nesrečna Zora prodala, da je imela denar za morfij.

Dobila je tudi stalnega prijatelja. To je bil neki mladenič, ki je bil tudi vdan morfiju. Bil je pa reven in je le po priliki kaj zaslužil. Delil pa je svojo beračijo z njo. Z njim je stanovala v baraki zadnje čase v Vrbovečki ulici v veliki bedi. Bila sta prav za prav s prijateljem berača.

VSE ZA MORFIJ IN PIJAČO

Do zadnjega je pa imela zveze s tistim uradnikom, v katerega

se je zaljubila kot mladenka. Ta ji je dajal podporo v denarju, toda Zora je ves denar porabila za pijačo in za morfij. Šla je gotovo pot navzdol proti strašnemu koncu, ki bi se moral prej ali slej dogoditi. Ni bilo več rešitve za to nesrečnico. Njeno življenje je bilo preveč potlačeno na dno. Preveč trpljenja je okusila in preveč ponižanja.

Na Silvestra se ji je nudila zopet prilika, da si je poiskala v beznicah pozabljenja v alkoholu. Krokala je z nekim neznanim človekom in pozneje srečala v zgodnjih jutranjih urah obrtnika, s katerim je šla spat v Vrboveško ulico.

KDO BO PLAČAL POGREB

Dognali so tudi, da ni bila morša žrtev morilca, temveč se je sama ustrelila s samokresom svojega prijatelja. Na njeni desni roki so našli ostanke sežganega smodnika. Njen kavalir, ki ji je dal priliko za samomor, je bil torej nedolžen.

Ker je Zora umrla kot beračica, se še ne ve, kdo bo plačal njen pogreb. Morda ga bodo plačali tisti, katerim je ta lepa, toda do dna nesrečna žena, žrtvovala svojo mladost, lepoto in življenje.

Naša mlada generacija zna samo slovenščino

Iz razgovora s knjižničarjem
Cirilom Štukljem

Ljubljana, 3. januarja

57.071 knjig je izposodila knjižnica Delavske zbornice v Ljubljani v letu 1935. V primeri s prejšnjim letom jih je izposodila 4.818 več. Od tega je bilo izposojenih 25.624 slovenskih, 1.861 srbskohrvatskih, 29.183 nemških in 415 knjig v drugih jezikih, znanstvenih knjig se je izposodilo 5.396. Kar se tiče jezikov, napreduje izposojanje slovenskih, nazadnje čitanje srbskohrvatskih in nemških knjig, dočim se drugi jeziki držé vedno na približno enaki stopnji. V tem se že vidi vpliv doraščajoče generacije, ki zna skoro samo slovenski. Čudno je, da se srbskohrvatskih knjig izposodi tako malo. Knjižnica nikakor ni kriva temu, saj si stalno nabavlja vse najboljše beletristične in znan-

stvene knjige, ki izidejo v srbskohrvatsini.

Knjižnica je izposojala knjige tudi na deželo, ne samo posameznikom, temveč tudi v večjem številu delavskim organizacijam, tako v Kranjski gori, Kranju, Kamniku, Duplji, Radomljah, v Zalogu, Kočevju, Trbovljah, Hrastniku itd. Brezposelni so začeli v večji meri obiskovati knjižnico, ki jim izposoja knjige po lovico ceneje. Največ knjig se je izposodilo v decembru (5.686), najmanj v juniju (3.562).

Novih članov se je vpisalo 552 največ v oktobru (82). Iz tega se vidi, da knjižnica stalno raste. Poleg delavcev jo zlasti obiskuje jo intelektualci vseh poklicev in akademska mladina. Da knjižnica zadovolji vedno večje povpraševanje, mora stalno nabavljati

Potrebujeemo za naš list

takoj še nekaj vestnih, zanesljivih, urnih in spretnih

KOLPORTERJEV

Zglasite se v upravi našega lista. Nebotičnik.

Včeraj smo objavili na 2. strani sliko orjaškega morskega slona »Rolanda«, ki je poginil v berlinskem živalskem vrtu. Danes pa vidite na tej sliki njegovega naslednika, ki je še mlad, pa tehta že 3.600 kg, kako drči iz kletke v svoj bazen

novosti. V tem je vedno na tekočem. V letu 1935 si je nabavila 1.298 novih knjig, največ v decembru (194) najmanj v juliju (51). V celoti ima danes knjižnica okrog 20.000 knjig in nad 7.000 vpisanih članov.

Ljudje mnogo berejo, saj prostvenih knjig izposodi blizu 10 odstot. Vendar vodstvo knjižnice želi, da bi ljudje še bolj brali za pouk. Zlasti delavske zaupnike opozarjamo, da berejo mnogo premalo spisov, ki se tičejo socializma, del. gibanja, narodstva. V knjižnici sredi krize narašča. Tudi precej dobrih knjig si izposodijo. Saj se je čisto znanega gospodarstva i. p. Vsaj po dve poučni knjigi naj bi vsakdo prebral na leto med leposlovnim zabavnim čtivom.

V vlaku ustreljen

V vlaku ustreljen

Iz Salzburga poročajo: Na dan novega leta sta se v bližini železniške proge Schwarzach — St. Veit — Salzburg dva dečka igrala z meksikansko puško. Pri tem se je puška sprožila in krogla je udarila v baš tedaj mimodreči vlak in težko ranila uslužbenca v spalnem vagonu Luko Bobanića, jugoslovanskega državljan. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je Bobanić podlegel rani. Oba mlada krivca so prijeli, a se je pri zaslišanju izkazalo, da gre zgolj za nesrečno naključje.

Samomor grofice

Z Dunaja poročajo: Hči umrlega bivšega avstrijskega ministrskega predsednika grofa Riharda Bienertha, Marija Bienerth je že 20. novembra brez sledu izginila. Zdaj so potegnili pri Haimburgu njeno trupo iz Donave. Ni dvoma, da je izvršila samomor. Grofica, ki je igrala v dunajski družbi orecejsko vlogo, je delovala tudi na književnem polju. Med drugim je spisala libreto k opereti »Theodora« (prosto po Sardou), ki so jo uprizorili na ljudski operi. Opereta pa je doživela neuspeh, in to je nesrečno avtorico poglavo v smrt.